Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr.

Wilno, dnia 31 grudnia 1935 r.

1399

Treść numeru:

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

OGÓLNOGOSPODARCZE.

FINANSE.

UMOWY I TRAKTATY.

HANDEL ZAGRANICZNY.

/ c.d. n./

/ c.d./

Treść numeru:

x

x x

O G Ó L N O G O S P O D A R C Z E .

1. A r t y k u ł "T a u t o s Ū k i s" o w a l c e z k r y z y s e m. "Tautos Ūkis" Z XI.1935 r.: Litwa dzięki przezornej i zdrowej polityce gospodarczej rządu znacznie mniej ucierpiała spowodu kryzysu obecnego niż szereg innych państw. Eksport litewski pod względem ilości wciąż wzrasta, zaś pod względem wartości zmniejsza się stosunkowo w stopniu znacznie niższym aniżeli w innych państwach. Budżet cały czas jest bilansowany bądź z nadwyżką, bądź też równowagą. Lit cały czas jest utrzymywany na całym poziomie. Liczba bezrobotnych jest stosunkowo mała. Produkcja przemysłowa i rolna wciąż wzrasta. Postępy w dziedzinie podnoszenia kultury rolnej są duże.

Tem niemniej Litwa walczyć musi z trudnościami gospodarczemi. Najbardziej przejawiają się one w zakresie niskich cen produktów eksportowanych. Gdyby Litwa mogła otrzymać za swe eksportowane obecnie towary ceny z 1927-28 r. żadnych trudności gospodarczych by nie odczuwała.

Spowodu spadku cen zmniejszyły się dochody rolników, wartość eksportu, obroty. Wzrósł ciężar podatków, stał się utrudniony zwrot długów, zaciągniętych w okresie dobrej konjunktury, znaleźli się bezrobotni i t.d.

Ze wszystkiemi temi trudnościami rząd w miarę możności walczy. Z jednej strony pragnąc zachęcić do produkcji i eksportu masła i mięsa i do zapewnienia wyższych cen, rząd ustalił trwałe ceny, niekiedy o wiele wyższe, aniżeli płaci zagranica. Wynikłą stąd różnicę rząd pokrywa ze skarbu państwa. Dotychczas od początku kryzysu rząd wypłacił dla utrzymania cen zboża, trzody chlewnej i masła przeszło 100 miljonów litów.

Poniższa tabelka wykazuje poszczególne sumy tych dopłat rządowych w ciągu 5 lat:

	Z b o ż e .	Trzoda chlewna.	M a s ł o .	R a z e m .
1930 r.	3.000.000	4.287.965	306.881,17	7.594.846,17
1931 "	4.782.045	20.784.000	2.046.947,15	27.422.992,15
1932 "	68.847	16.049.906,88	6.135.976,01	22.254.829,89
1933 "	-	-	9.067.669,80	9.067.669,80
1934 "	1.009.333,40	-	14.574.807,56	15.584.140,96
1935 "I-IX.	12.433.881,19	-	8.800.350,00	21.234.231,69
Ogółem:	18.104.113,59:	41.121.871,88:	40.932.631,69:	100.158.617,16

Rząd dokłada starań by eksport litewski utrzymać możliwie na wysokim poziomie i ściągnąć możliwie najwięcej walut z zagranicy dla zakupu różnych surowców, maszyn i t.d. Rząd zdziałał w tej dziedzinie bardzo wiele. Podczas bowiem gdy w innych krajach eksport spadł ilościowo o 20-30%, eksport litewski nietylko się ilościowo nie zmniejszył, lecz znacznie wzrósł. Rząd starał się regulować produkcję w ten sposób, by eksport obejmował produkty za które można otrzymać najlepsze ceny i których wytworzenie kosztuje najtaniej. Rząd zmuszony był do wyrzeczenia się polityki liberalnego handlu i do przejścia do regulowania importu. W związku z tem dał się utrzymać cały czas aktywny bilans handlowy mimo utraty rynku niemieckiego, pochłaniającego dawniej do 60% eksportu litewskiego.-

Poza tem rząd usiłował ulżyć sytuacji zadłużonych rolników i właścicieli domów. Przedewszystkiem zmniejszył procenty od pożyczek do 12%, a później do 9% rocznie. Następnie podjął rząd środki dla skoncentrowania wszystkich prywatnych i rozproszonych długów rolników i spłacanie tych długów na zasadach kredytów długoterminowych. /ustawa z 1 lutego 1934 r./.

Ulgi stosują się też do właścicieli domów.

F I N A N S E .

2. D o c h o d y p a ń s t w a z a 9 m i e s i ę c y 1 9 3 5 r . "L.Aidas" z 4.XII.1935 r.: Za 9 miesięcy r.b. wpłynęło do skarbu państwa podatków bezpośrednich 24.764,4 tys.lt., akcyz i ceł - 42.647,6 tys.lt., różnych opłat - 12.494,9 tys.lt., dochodów z monopoli 18.308,8 tys.lt., dochodów z zakładów państwowych 28.586,2 tys.lt., z majątków i kapitałów państwowych - 7.451,5 tys.lt., dochodów z rozrachunków ze skarbem państwa - 2.143,3 tys.lt., różne dochody - 3.443,2 tys.lt., dochodów nadzwyczajnych - 42.145,1 tys.lt.: ogółem 182.985,0 tys.lt. / w 1934 r. - 177.368,8 tys.lt., w 1933 r. - 172.796,4 tys.lt./

3. Z ł o t o i w a l u t y z a g r a n i c z n e w B - k u L i t e w s k i m . Elta donosi, że fundusz złota w Banku Lit. na dzień 1 października wynosił 34,02 milj.lt., walut zagranicznych - 5,84 milj.lt., dyskonto i pożyczki - 97,84 milj.lt. Pokrycie banknotów w złocie wynosi 35,6% w złocie i walucie zagranicznej - 41,7%.

Fundusz złota Banku Litewskiego na dzień 1 listopada r. b. wynosił 35,31 milj.lt. fundusz walut zagranicznych - 10,31 milj.lt., fundusz walut i złota wynosił ogółem 45,62 milj.lt., pokrycie banknotów w złocie i walucie zagranicznej wynosi 43,8%, ilość banknotów w obiegu wynosi 104,06 milj.litów.

Fundusz złota w Banku Litewskim na dzień 15 listopada r.b. wynosił 36,06 milj.lt., fundusz złota i walut zagranicznych - 10,41 milj.lt., fundusz złota i walut - 46,47 milj.lt. Ilość banknotów w obiegu wynosiła 102, 3 milj.lt., pokrycie lita w złocie i walucie - 45,4%.

Dnia 2 grudnia fundusz złota Banku Litewskiego wynosił 36,11 milj.lt., walut zagranicznych - 9,27 milj.lt., dyskonto i pożyczki - 100,79 milj.lt., ilość banknotów w obiegu -103,88 milj.lt. Pokrycie banknotów w złocie stanowi - 34,8%, w złocie i walucie zagranicznej - 43,7%.

4. Z m i a n y p o d a t k ó w b e z p o ś r e d n i c h . Prasa kowieńska z XII.1935 r.: Gabinet Ministrów uchwalił zmianę ustawy o podatkach bezpośrednich. Ustalone zostaje jakie przedsiębiorstwa samorządowe są zwalniane od zasadniczego podatku od przedsiębiorstw. Apteki i elektrownie będą musiały płacić podatki. Kooperatywy tylko te będą zwalniane od podatków, których większość członków stanowią rolnicy. Gorzelnie są zupełnie skreślone z listy przedsiębiorstw zwalnianych od podatków. Również ulgi przemysłu rolniczego zostają ograniczone. Zmienione zostaje opodatkowanie rzemieślników, karczm, kinoteatrów, elektrowni i t.d.

Dzięki powyższym zmianom osiągnie się lepszy podział w podatkach bezpośrednich i pewien wzrost dochodów skarbu.

5. B i l a n s b a n k ó w . "L.Žinios" z 13 i 14.XI.1935 r.: Łączny bilans banków litewskich i towarzystw wzajemnego kredytu wyniósł w dniu 1 października 253 milj.litów / 1 lipca r.b. - 262 milj.litów/. Wszystkie pozycje w aktywach utrzymały się bez zmian. W pasywach w porównaniu z 1 lipca suma wkładów jest o 2 milj.lt. mniejsza , zaś pozycja wierzycieli o 2,4 milj.lt. większa. Suma wkładów we wszystkich bankach i instytucjach kredytowych / łącznie z Kłajpedą/ lecz bez towarzystw drobnego kredytu wyniosła 1 września r.b. 192 milj.lt. / 1 sierpnia - 220 milj.lt. i 1 lipca - 200 milj.lt./. Suma wkładów prywatnych wyniosła 130 milj.lt. / w r.ub. 154 milj.litów/. Suma wkładów towarzystwa drobnego kredytu wyniosła 1.X.r.b. 30 milj. litów. / 1 lipca - 32 milj.lt. - 1 stycznia - 34 milj.lt./.

6. R o k o w a n i a z s y n d y k a t e m z a p a ł c z a n y m . "L.Žinios" z 9.XI.1935 r.: Rokowania ze szwedzkim syndykatem zapałczanym będą kontynuowane. Rokowania te, jak wiadomo, dotyczą sprawy kursu dolarowego i kwestyj związanych z pożyczką syndykatu szwedzkiego w wys.6 milj.dolarow, udzieloną rządowi lit. z tytułu monopolu zapałczanego w 1935 r. na 35 lat.

7. K r e d y t y B a n k u L i t e w s k i e g o. "L.Žinios" z 13 i 14.XI.1935 r.: 1 października r.b. zadłużenie instytucyj kredytowych względem Banku Litewskiego wyniosło 18 miljonów lt. / 1 października r.ub. - 12 milj.lt./. Jeżeli chodzi o kredyty Banku Litewskiego 70% kredytów przypada na rolnictwo i przemysł, 18% na instytucje kredytowe, 10% na handel / w tej liczbie handel leśny/ i 12% na drobne pożyczki.

8. W k ł a d y w P a ń s t w o w y c h K a s a c h O s z c z ę d n o ś c i o w y c h. Prasa kowieńska z 27.XI.1935 r.: Podział wkładów Państwowych Kas Oszczędności według kategoryj przedstawia się na dzień 1 października r.b. jak następuje:

Wyszczególnienie.	Ilość wkładów.	Suma w litach.	Procent og. sumy.
1. Instytucje kredytowe	69	389.246.85	0,9
2. Instytucje państw.i samorząd.:			
a. sumy budżetowe	18	124.905.77	0,3
b. " pozabudżetowe	225	18.537.550.01	44,2
3. Instytucje ubezpieczeniowe	5	667.135.74	0,2
4. Kupcy, przemysłowcy i rzemieślnicy	1.876	3.670.673.46	8,7
5. Robotnicy	1.723	1.120.808.45	2,7
6. Urzędnicy państw. i prywat.	5.142	5.459.261.57	13,0
7. Wolne zawody	1.325	3.335.197.09	7,9
8. Rolnicy	3.546	5.065.890.08	12,1
9. Uczniowie i dzieci	2.559	349.714.01	0,8
10. Inne zawody	2.631	3.866.101.42	9,2
O g ó ł e m:	19.119	41.986.484.45	100%

9. D z i a ł a l n o ś ć s p ó ł d z i e l n i k r e d y t o w y c h. "L.Aidas" z 5.XI.1935 r.: W r.bież. działają na wsi 264 spółdzielni kredytowych. Liczba ich członków wynosi 85.075. Do dnia 1 października r.b. wydały spółdzielnie pożyczek 39 milj.lt.; suma wkładów wynosi - 17 milj.lt.; własne kapitały 7,5 milj.lt., zadłużenie względem banków 14,5 milj.lt.

Liczba spółdzielni kredytowych miejskich wynosi 108. Liczba ich członków - 26.806. Spółdzielnie miejskie wydały do 1 października pożyczek 39 milj.lt.; suma wkładów wynosiła 13,4 milj. lt., własne kapitały - 5,3 milj.lt., dług względem banków 4,9 milj.lt. Łącznie liczba członków spółdzielni kredytowych miejskich i wiejskich wynosi 112 tys., zaś kapitały spółdzielni ok.13 milj. litów.

10. K a s y O s z c z ę d n o ś c i p r a c o w n i k ó w u m y s ł o w y c h. "L.Aidas" z 7.XI.1935 r.: Kas Oszczędnościowych pracowników państwowych jest w r.b. na Litwie 41. Liczba członków 9.200. Suma oszczędności 4,5 miljonów litów.

11. S p r a w a z w r o t u p o ż y c z e k m e l j o r a c y j n y c h . "L.Aidas" z 19.XI.1935 r.: Zgodnie ze zmienioną ustawą meljoracyjną rolnicy będą mogli zwracać pożyczki meljoracyjne, zaciągnięte przed 1 lutego 1934 r. również listami zastawnemi Banku Rolnego po cenie minimalnej.

12. K r e d y t y P a ń s t w o w e g o B a n k u R o l n e g o d l a r o l n i c t w a w o k r e s i e 1 9 2 4 - 1 9 3 5 r. "Tautos Ukis" z XI.1935 r.: Bank Rolny wydał w okresie od 21 lipca 1924 r. do 1 października 1935 r. 26.264 pożyczki pod zastaw 569.146 ha ziemi na sumę 104.005.000 litów. Dotychczas sprzedano z ogólnej sumy 26.264 gospodarstw, które otrzymały pożyczki, tylko 229 gospodarstw spowodu nieuiszczenia długów.

Zadłużenie samorządów. "T.Ukis" z XI.35 r.: Ogólna suma długów samorządów Litwy sięga obecnie 29.095.000 litów. W porównaniu z 1934 r. długi powiększyły się o 2 milj. litów.

13. Długi rolników w instytucjach drobnego kredytu. "Lietuvos Žinios" z 28.XI.1935: Gabinet Ministrów uchwalił zmianę ustawy o instytucjach drobnego kredytu, na mocy której zostają udzielone nowe znaczne ulgi rolnikom zadłużonym w instytucjach drobnego kredytu. Paragraf 95 tej ustawy został uzupełniony uwagą, która daje ministrowi Skarbu prawo, zważywszy na interesy instytucji drobnego kredytu i jej dłużnika:

1. zezwalać instytucji drobnego kredytu rozłożyć swym dłużnikom, trudniącym się rolnictwem opłatę długu częściami, jednak w ciągu okresu nieprzekraczającego 10 lat, o ile pożyczki te zostały im wydane przed dniem 1 listopada 1935 r., o ile pożyczki te zostały zabezpieczone na nieruchomości i o ile dłużnicy pożyczek tych nie mogą jednorazowo zwrócić.

2. zmniejszyć stopę procentową pobieraną przez instytucje drobnego kredytu od długów, których spłata jest rozłożona.

Jednocześnie Gabinet Ministrów uchwalił zmianę ustawy hipotecznej z 1818 r. oraz procesu cywilnego, dotyczących zabezpieczenia pożyczek drobnego kredytu oraz ściągania tych pożyczek z nieruchomości.

14. Ulgi przy zwrocie pożyczek poszkodowanym wskutek nieurodzaju. Prasa kowieńska z XII.1935 r.: Została ogłoszona nowa zmiana ustawy o zwrocie pożyczek, udzielonych poszkodowanym wskutek nieurodzaju. W poszczególnych wypadkach ze zgodą min.Skarbu spłata może być odroczona na dwa lata, zaś w razie nieszczęśliwych wypadków dług może być zupełnie darowany. Jak wiadomo, dotychczas dług mógł być zwracany w 25% gotówką i 75% zbożem oznaczonych gatunków i w ustalonej proporcji. Obecnie w zwrocie owych 75% zbożem rolnik ma prawo wyboru jego gatunku i proporcji. Poza tem w związku ze złym stanem zboża w r.b. spowodu trudnych warunków zbioru, zostały obniżone wymagania co do jakości zboża.

15. Wstrzymanie licytacyj. "L.Žinios" z XI.35: Na mocy ustawy z dnia 1 lutego 1934 r. o ulgach dla zadłużonych rolników, sędziowie rejonowi w okresie od 1 lutego 1934 r. do 1 października 1935 r. wstrzymali w Litwie licytacje 4.379 gospodarstw o obszarze 109 tys.ha. Ustawa z 1 lutego zezwala na odroczenie licytacji na półtora roku. A więc ponad 4 tys. gospodarzy żyje pod grozą pozbawienia ich warsztatów pracy. Dodać należy, że zadłużone 109 tys.ha oszacowane zostały na sumę 62.243.053 lit. za długi w sumie 25.796.543 litów; w tej sumie długów prywatnych 13.639.702 litów i 12.156.841 litów instytucyj kredytowych.

16. Licytacje za okres I - IX.1933-1935: "Tautos Ukis" 11 z XI.1935 r.:

Lata.	Ilość.	Suma w litach.
1933	3.187	8.537.897
1934	2.926	9.728.630
1935	2.638	7.037.450

Licytacje zmniejszyły się w rolnictwie, przemyśle, w komunikacji, handlu i kredytach.-

17. Protestowane weksle za okres I - IX. 1933 - 1935. "Tautos Ukis" Nr.11 z XI.1935 :

Lata.	Ilość.	Suma w litach.
1933	115.203	30.399.820
1934	98.956	24.525.152
1935	76.753	18.227.951

18. S p r a w a w p r o w a d z e n i a o g r a n i c z e ń w a l u t o w y c h n a L i t w i e . Prasa litewska z X.35.: Z dniem 1 października zostały wprowadzone następujące ograniczenia walutowe: Tranzakcje walutą zagraniczną lub środkami płatniczemi zagranicą może prowadzić tylko Bank Litewski oraz z jego zlecenia instytucje kredytowe. Jako środki płatnicze w stosunkach z zagranicą są uważane złote i srebrne monety, papiery wartościowe, czeki, przekazy, weksle i noty. Wywóz środków płatniczych zagranicę jest zezwolony jedynie za specjalnem pozwoleniem komisji walutowej. Kurs zagranicznych środków płatniczych ustala Bank Litewski. Przedsiębiorstwa i osoby prywatne winny posiadane zapotrzebowanie walut zagranicznych przekazać w ciągu 5 dni Bankowi Litewskiemu. Kupcy prywatni, towarzystwa handlowe, kooperatywy oraz ich związki winny w ciągu 5 dni, wszyscy inni zaś w ciągu 15 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy zakomunikować Litewskiemu Bankowi o posiadanych zapasach oraz zapotrzebowaniach walut zagranicznych i środków płatniczych. Za przekazane zagraniczne środki płatnicze i walut Bank Litewski wypłaca należność w litach. Nim komisja walutowa zostanie utworzona, funkcje jej wykonuje zarząd Banku Litewskiego, zaś urząd prezesa pełni kierownik Banku Litewskiego.

Nowa ustawa walutowa ma na celu z jednej strony uzupełnienie zapasu walut obcych w Banku drogą przymusowego wykupienia zagranicznych środków płatniczych, znajdujących się w posiadaniu banków i poszczególnych osób, z drugiej zaś - kontrolę nad eksportem kapitału w celu niedopuszczenia do wywozu pieniędzy z kraju dla spekulacji.-

19. D z i a ł a l n o ś ć k o m i s j i w a l u t o w e j. "L.Aidas" z 14.XII.1935 r.: Komisja walutowa działa na Litwie od 1 października . W skład jej wchodzi 18 urzędników, oprócz dyrektorów Banku Litewskiego: Wadzkielisa i Mustejkisa. Komisja udziela zezwoleń na eksport walut zagranicznych,otrzymując przeciętnie dziennie do 200 podań.

Zezwolenie na dokonywanie walutowych operacyj otrzymały następujące kredytowe instytucje: "Ukio Bankas", Bank Kooperacyjny, Centralny Bank Żydowski, Komercyjny Bank, Bank Kredytowy, Bank Międzynarodowy, Kowieńskie Towarzystwo Handlowe Wzajemnego Kredytu, Dom Bankowy Brauna, Szawelskie Handlowe T-stwo Wzajemnego Kredytu, Poniewieskie T-stwo Wzajemnego Kredytu Kupców, Bank Kłajpedzki oraz Komercyjno-Kredytowy Bank w Kłajpedzie.

U M O W Y I T R A K T A T Y.

20. S p r a w a u m o w y h a n d l o w e j z F i n l a n d j ą . "L-Żinios" z X.1935 r.: Rząd litewski zawarł z Finlandją handlowy układ kompensacyjny, na mocy którego Litwa będzie mogła tam wywieźć na sumę 1,5 miljona litów rozmaitych towarów, a przedewszystkiem żyta, owsa, krochmalu i ewentualnie spirytusu, ziemniaków i gęsi.

W ciągu 10 miesięcy roku bieżącego eksport litewski do Finlandji był oceniony na 650 tys.lt., zaś import na 330 tys. lt. W latach poprzednich obroty handlowe były jeszcze mniejsze.

21. U k ł a d k o m p e n s a c y j n y l i t .- b e l g i j s k i , "L.Żinios" z X.1935 r.: Została zawarta litewsko-belgijska umowa kompensacyjna. Do końca bieżącego roku Litwa będzie mogła wywieść oznaczoną ilość szynek, świniny, masła i zboża, wzamian za importowane towary belgijskie.

H A N D E L Z A G R A N I C Z N Y.

22. **Stosunki handlu zagranicznego Litwy z zagranicą w 1930-1934 r.** "M. Rytojus" Nr.94 z 3.XII.1935 r.: Wartość importu litewskiego zmniejsza się coraz bardziej, jak o tem świadczy następująca tabelka:

1930 r.	importowano towarów na	312 milj.lt.
1931 "	" " "	277 " "
1932 "	" " "	166 " "
1933 "	" " "	142 " "
1934 "	" " "	138 " "

Za 9 miesięcy 1935 r. zapłaciła Litwa za towary importowane 95 miljonów litów. / w tym okresie r.ub.104 milj.litów/.

Poniższa tabelka wskazuje na poszczególne rodzaje importowanych produktów za 9 miesięcy r.b. w porównaniu z dwoma latami ubiegłemi:

Wyszczególnienie.	1933 r.	1934 r.	1935 r.
Śledzie	1,56	1,75	1,26
Cukier	0,83	2,75	0,60
Nawozy sztuczne	5,74	4,85	4,43
Tytoń	1,86	2,93	0,50
Żelazo	5,92	6,26	4,60
Nafta, benzyna i t.d.	4,83	4,31	3,90
Węgiel kamienny	6,32	6,32	5,05
Cement	2,21	2,03	1,98
Instrumenty i aparaty	2,61	2,51	3,37
Maszyny i auta	4,99	4,79	5,91
Szkło	0,85	0,94	1,01
Papier i wyroby	2,38	1,71	1,44
Niewyprawne skóry i kożuchy	2,14	2,43	1,80
Wyprawne skóry i kożuchy	1,04	0,67	0,44
Wyroby z gumy	2,71	1,15	0,67
Surowiec tekstylny	1,73	2,51	3,27
Przędza i nicie	9,38	10,06	9,56
Tkaniny	11,45	10,01	8,22

Najbardziej zmniejszył się import litewski z Niemiec / z 30 miljon w litów z 1934 r. na 11 miljonów litów/. Wzrósł natomiast import z Anglji o 7,7 milj.litów, z Sowietów o 6,6 milj.lt., z Holandji o 1,1 milj.lt, z Danji o 0,9 miljonów litów.

23. **Handel zagraniczny za 10 miesięcy 1935 r. w zestawieniu z 1934 r. według krajów.** "L.Aidas" z 13.XI.1935 r.: Poniższa tabelka ilustruje handel zagraniczny według poszczególnych krajów:

K r a j e.	I - IX. 1935 r. Eksport.	I - IX. 1935 r. Import.	I - IX. 1934 r. Eksport.	I - IX. 1934 r. Import.
	W tysiącach litów.			
Anglja	51.571	33.502	49.112	25.731
Dominjo i kolonje	473	1.570	128	1.007
Niemcy	4.526	11.676	27.618	30.788
Sowiety	10.382	10.488	3.098	3.798
Łotwa	2.786	1.194	3.635	1.953
Francja	4.330	3.005	2.469	3.453
Kolonje	77	150	3	437
Belgja	7.122	3.592	3.829	6.519
Holandja	6.345	4.606	3.712	3.509

/ c.d. n./

/ c. d./

K r a j e .	I - IX.1935 r. Eksport.	I - IX.1935 r. Import.	I - IX. 1934 r. Eksport.	I - IX. 1934 r. Import.
	w tysiącach litów.			
Kolonje	-	1.999	-	1.242
Danja	4.803	2.686	2.502	1.730
Hiszpanja	1.264	406	1.731	369
Szwecja	2.754	2.054	1.029	2.146
Czechosłowacja	3.883	7.129	2.164	6.816
U. S. A.	2.355	2.602	3.178	2.872
Argentyna	795	788	659	795
Polska-Gdańsk	714	118	220	86
Palestyna	1.293	69	540	90
Inne kraje	6.356	7.003	1.964	10.483
Ogółem:	111.829	94.637	107.591	103.824

24. Handel zagraniczny Litwy za 9 miesięcy 1935 r. : "L.Zinios" z 13 i 14.XI.1935 r.: Eksport Litwy za 9 pierwszych miesięcy r.b. wyniósł 112 miljonów litów. w r.ub. 108 milj.lt. Import wyniósł 95 milj.lt., w r.ub. 104 milj. lt. W r.b. zmniejszył się eksport bekonów o 40%, mleka, śmietany i serów o 76%, belek o 54%, fornieru o 21,5%, celulozy o 28% i szmat o 29%. Niemal całkiem ustał eksport bydła, papierówki i nawozów sztucznych. / eksport ten nie przekroczył 10% całego eksportu zeszłorocznego/. Natomiast eksport trzody chlewnej wzrósł o 43%, masła o 61%, jaj o 22%, zboża o 775%, nasienia lnu o 77%, nasienia koniczyny o 166%, desek o 17%, lnu o 44%, pakuł o 171%, tektury i papieru o 60%, skóry na podeszwy o 72% i chromu o 44%. Jeżeli chodzi o wartość eksportu, eksportowano zboża za 14 milj. lt., masła za 18 milj.lt., lnu za 11 - desek za 10 milj.lt., trzody chlewnej za 5 milj.lt., nasienia koniczyny za 4 milj.lt.

25. Rynki eksportowe Litwy. "Tautos Ukis" Nr.9 z IX.1935 r.: Dawniej ok.70% eksportu litewskiego kierowało się do Niemiec, co w rezultacie wyszło Litwie na szkodę. Obecnie, gdy nawet stosunki litewsko-niemieckie uległy poprawie, nie byłoby z tego wiele korzyści, gdyż rynek niemiecki bardzo się zmienił. Niemcy rozszerzyły i wciąż rozszerzają swoje rolnictwo, a pozatem spożycie w Niemczech zmalało.

Niektóre rynki Litwa utraciła, zaś inne - zdobyła / np. Czechosłowację, Austrję, Włochy, Szwajcarję, do których eksportuje po 6-8 milj.lt./

26. Kontyngent drzewa sowieckiego dla kłajpedzkich tartaków. "L.Zinios" z 5.X.1935 r.: W związku z podróżą przemysłowców litewskich do Moskwy zapewniono na przyszły rok tartakom kłajpedzkim kontyngent 150 tys.metrów sześć. drzewa sowieckiego dla obróbki.

27. Oświadczenie wiceministra Skarbu w sprawie handlu zagranicznego. "L.Aid." z XI.1935 r.: Wiceminister Skarbu Indryszunas udzielił "L.Aidasowi" następującego wywiadu prasowego: W obecnym systemie handlu zagranicznego żadne zmiany nie są przewidywane, gdyż nie są one potrzebne. Wszystkie towary wwożone z zagranicy są podzielone na dwie kategorje: wwożone za licencjami i bez. Przywóz towarów wymagających otrzymania licencyj, reguluje komisja licencyjna wydając pozwolenia importów na ten czy ów rynek, bardziej dogodny ze względów państwowych. Wwóz towarów niewymagających licencyj, reguluje komisja walutowa, zezwalając lub nie zezwalając na wysłanie waluty do danego kraju.

O budżecie na rok 1936 tymczasem jeszcze nic konkretnego

nie można po iedzieć. Dopiero zbierany i przeglądany jest do niego materjał i budżety poszczególnych ministerstw. Sprawa reorganizacji Izby Handlowo-Przemysłowej jeszcze nie została załatwiona. Opracowany już jest projekt nowej organizacji Izby. Projekt ustawy o obłożeniu opłaty lepszych gatunków mąki pszennej jest już gotów, lecz jeszcze nie ogłoszony.

28. Z a k u p y l i t e w s k i e w S o w i e t a c h .Prasa litewska z XII.1935 r.: Litewskie firmy "Gelvakan" i "Lietrust" podpisały w Moskwie kontrakty , na mocy których zostały zakupione wielkie ilości węgla i cementu na sumę 2 miljonów litów.

29. E k s p o r t j a j . Prasa litewska z X.1935 r.: Eksport jaj w ciągu pierwszych 9 miesięcy r.b. w 64% szedł do Anglji, w 29 do Czechosłowacji, w 7% do Szwajcarji. Na pozostałe kraje, w tem Niemcy i Łotwę, wypadło zaledwie 0,1% eksportu jaj.

30. E k s p o r t m a s ł a z a o k r e s o d I d o IX. 1 9 3 5 r. "L.Aidas" z 4.XII.1935 r.: Przeciętny tygodniowy eksport masła w r.b. wynosi 120 tys.kg. to znaczy o 50% więcej niż w r.ub. W ciągu 11 miesięcy r.b. eksportował "Pienocetras" 11.583 tys.kg. / w r.ub. w tym samym okresie - 9.254.388 kg./

31. F u n d u s z e k s p o r t u z b o ż a i a k c y z a o d m ą k i p s z e n n e j. Prasa litewska z X.1935 r.: Inspektor cen udzielił wyjaśnień w sprawie utworzenia funduszu eksportu zboża oraz obłożenia akcyzą wyższych gatunków mąki pszennej. W ciągu 8 miesięcy bie.roku skarb państwa dopłacił 9 miljonów litów do eksportu zboża. Obecnie dla odciążenia wydatków budżetowych i unormowania eksportu Gabinet Ministrów uchwalił utworzenie funduszu eksportu zboża, który się będzie składał prócz sum wyasygnowanych ze skarbu państwa również z sum zebranych z opłat od mąki pszennej. Opłaty te będą pobierane jedynie od mąki pszennej wyższych gatunków, spożywanej w kraju. Sumy zebrane z tej akcyzy będą przekazane za pośrednictwem ministerstwa Finansów na rzecz funduszu eksportu zboża.

32. E k s p o r t z b o ż a . Prasa litewska z X.1935 r.: Do ub.roku wywóz zboża był nieznaczny i nie odgrywał w eksporcie wielkiej roli. W latach 1924-34 ogółem wywieziono 690 tys. centnarów żyta, 1 milj.680 tys.cnt. pszenicy, 410 tys.cnt.jęczmienia i 660 tys.cnt. owsa. Ogółem wywieziono od 1924-34 roku 3 milj.443 tys.cnt. zboża.

W tym czasie wwieziono 795 tys.cnt. żyta, 176 tys.cnt. pszenicy, 78 tys.cnt. jęczmienia i 70 tys.cnt. owsa. Ogółem 1 milj.100 tys.cnt.zbóż. Przewaga eksportu nad importem zboża wyniosła 2 milj.340 tys.cnt., a więc rocznie wypadło 212 tys. cnt. zboża.- W ciągu zaś 8 miesięcy r.bież. wywieziono z przeszłorocznych zbiorów 536 tys.cnt. pszenicy, 1 milj.236 tys.cnt. żyta, 162 tys.cnt. jęczmienia i 192 cnt. owsa. Ogółem wywieziono 2 milj.179 tys.cnt. zboża.

33. W y m i a n a t o w a r o w a l i t . - a n g i e l s k a . Prasa litewska z 18.X.1935 r.: Za 7 miesięcy r.b. obrót z tytułu litewsko-angielskiej wymiany towarowej wyraził się cyfrą 60,8 miljonów litów / w 1934 r. 97,8 milj.lt./.

34. E k s p o r t p o d k ł a d ó w k o l e j o w y c h . Prasa litewska z X.1935 r.: Departament Leśny sprzedał do Anglji 50.000 sztuk podkładów kolejowych.

35. T - s t w o i m p o r t e r ó w n a s i o n . Prasa lit. z XII.1935 r.: Zostało założone T-stwo importerów nasion, które ma zabiegać o otrzymanie i podział kontyngentów wwozowych i t.d.

36. M o ż l i w o ś ć h a n d l u z f r a n c u s k i e m i k o l o n j a m i . Prasa litewska z X.1935 r.: Rząd francuski zaproponował by traktat handlowy lit.-francuski objął również francuskie kolonje, na co się rząd lit. zasadniczo zgodził.Obecnie są badane możliwości wymiany towarowej z francuskiemi kolonjami.

PRZEMYSŁ.

37. "Tautos Ukis" w sprawie tworzenia własnego przemysłu./Artykuł S.Kuzminskasa. "Tautos Ukis" Nr.9 z IX.1935 r./:

Twierdzenie jakoby rząd litewski całkiem się nie interesował rozwojem swego przemysłu jest błędne. W pierwszych latach niepodległości, kiedy kraj był jeszcze wyniszczony skarb państwa własnemi środkami usiłował bezpośrednio tworzyć różne zakłady przemysłowe. Wiele z tych zakładów nie znalazło odpowiednich warunków rozwoju i już się zlikwidowało; inne zakłady jak np. "Ringuva" czynne są po dzień dzisiejszy.

W ciągu przeszło 10 lat w litewskiej polityce przemysłowej stosowane były dwa środki: a. zezwolenia na stwarzanie zakładów przemysłowych, b. cła dla ochrony powstałych zakładów przemysłowych przed konkurencją, jakąby stanowiły importowane produkty.

W praktyce wydawanie zezwoleń na stworzenie nowych zakładów przemysłowych, bez zgóry wytkniętego planu rozbudowy przemysłu, nie spełniło pokładanych nadziei. Świadczy o tem poczęści poniższa tabelka:

Liczba zakładów przemysłowych według kategorji patentów.

Rok.	Razem.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1934 r.	5.710	2	1	14	80	159	591	1.277	3.586
1933 "	5.451	3	2	9	83	149	569	1.223	3.413
1932 r.	5.735	3	2	8	78	160	676	1.344	3.464
1931 r.	5.796	2	2	12	83	172	685	1.178	3.662

Uwaga: I kat. ponad 1.000 robotników lub ponad 500 robotników z siłą mechaniczną/. II kat. - 501 - 1.000 robot. lub 201 - 500 rob. z siłą mechaniczną/. III kat.- 201 - 500 rob. lub 101 - 200 z siłą mechaniczną; IV kat. 51 - 200 rob. lub 26-100 z siłą mechan.; V kat.- 16 -50 rob. lub 11-25 rb. z siłą mechanicz.; VI - 10-15 rob lub 8-10 z siłą mechan.; VII kat.6-9 lub 5-7 rob z siłą mechan.; VIII kat. 2-4 rob. lub 5-7 z siłą mechaniczną.

Liczba zakładów przemysłowych w 1934 r. według poszczególnych branż:-

Torfowiska	1
Przemysł rolny i kamieniarski	183
" metal. i maszyn.	271
" chemiczny	110
" skórniczo-kożuszkowy	187
" tekstylny	480
" drzewny	543
" papiern.-poligraf.	163
" produktów spożywczych	2.195
" odzieżowo-obuw.	679
Elektrownie	80
Wytwórnie przedmiotów higjeny	168
Inne zakłady	21

Powyższe dane są dla przemysłu litewskiego bardzo charakterystyczne. Wykazują one rozdrobnienie przemysłu litewskiego, jego brak kapitałów i stosunkową prymitywność. Co się tyczy większego przemysłu, reprezentują go przeważnie zakłady, które były czynne już przed wojną np.browary, garbarnie i t.p. Po wojnie w niepodległej Litwie powstały większe fabryki tekstylne, cukrownie i fabryka produktów spożywczych; dwie ostatnie powstały za pieniądze rządowe.

Wskazania dla przemysłu litewskiego są następujące:
1. unikać dalszego rozdrabiania,
2. zmniejszyć zbyt wielką liczbę zakładów przemysłowych w jednej branży i dążyć w ten sposób do większej koncentracji przemysłu; wogóle zbadać obecny stan przemysłu pod względem gospodarczym,
3. przy wydawaniu patentów trzeba uwzględniać kwalifikacje przemysłowców i żądać należytego urządzania zakładów,
4. wprowadzać system ceł wychowawczych dla tych branż przemysłowych, którymby to najlepiej odpowiadało
5. zorganizować aparat finansowania i kredytowania przemysłu.

38. Z e b r a n i e s p ó ł k i "C u k i e r L i t e w s k i". "Tautos Ukis" Nr.9 z IX.1935 r.: Dnia 30 września odbyło się w Kownie doroczne zebranie spółki "Cukier Litewski". Ze sprawozdania prezesa zarządu J.Norkajtisa wynikło, że rok ub.był dla spółki pomyślny. Uzyskano 92 tys.tonn buraków. Cukru otrzymano 16,6% / w 1933-34 - 15,9%; w 1932-33 - 13,3%; w 1931-32 - 14,5%/ czyli 24.570 worków. Bilans spółki wyniósł 19.877.708,15 litów; cyfra strat i zysków - 3.039.393,26 lt.

39. U s t a l e n i e c e n m a k u c h ó w . Prasa litewska z XI.1935 r.: Na mocy nowego rozporządzenia inspektora cen, ceny makuchów loco fabryka zostały obniżone z 9 na 5,50 cnt. za centnar 50-kilogramowy.

40. Z a k u p i e n i e t r z e c i e g o o k r ę t u p r z e z "M a i s t a s". Prasa litewska z XI.1935 r.: "Maistas" zakupił trzeci okręt, który będzie użyty do przewozu litewskich produktów eksportowych.

41. P r o d u k c j a i z u ż y c i e o t r ę b ó w . Prasa litewska z XI.1935 r.: Ogólna produkcja otrębów pszennych na Litwie wynosi 480 tys.centnarów, zaś żytnich - 150 tys.cnt.

42. Z d w o j o n a p r o d u k c j a s p i r y t u s u . Prasa litewska z XII.1935 r.: Produkcja spirytusu w okresie 1935-36 wyniesie ok.4 miljonów litów. / w latach poprzednich produkcja spirytusu wynosiła 1,8 - 1,9 milj.litrów rocznie/.

R O L N I C T W O, R E F O R M A R O L N A

43. Z a p o m o g i d l a r o l n i k ó w . Prasa litewska z X.1935 r.: Wyasygnowano 4 tys.lt. dla rolników, którzy w r.b. ucierpieli wskutek nieurodzaju.

44. S t a n r o l n i c t w a w e d ł u g b i u l e t y n u B a n k u L i t e w s k i e g o. Prasa lit. z XI.1935 r.: W r.b. zbiory żyta są mniejsze o 58 tys.tonn niż w r.ub.,pszenicy o 20 tys.tonn, jęczmienia o 13 tys.tonn. Urodzaj owsa jest mniej więcej taki sam. Urodzaj grochu o 11 tys.tonn większy, wyki o 4 tys.tonn , lnu o 10 tys. i nasienia lnu o 7 tys.tonn.

45. U s t a w a o o c h r o n i e p ó l. Prasa litewska z X.1935 r.: Opublikowana została ustawa o ochronie pól. Ustawa zawiera 22 paragrafy.

46. M i l j o n o w a z a p o m o g a d l a k o m a s o w a n y c h w s i. Prasa litewska z X.1935 r.: Według planu na rok 1935/36 właściciele wsi skomasowanych po 1931 r. będą mogli zakupić po cenach zniżonych o 80% drzewo wartości 4.855.000 litów.

47. O d s z k o d o w a n i a z a r o z p a r c e l o w a n e g r u n t a . Prasa litewska z XI.1935 r.: Odszkodowania za rozparcelowane grunta otrzymało już 102 ziemian w wys.2.207 tys. litów w formie skreślenia podatków i innych należności, 2.128 ha lasów na wyrąb i 386 ha ladu na własność.

48. P r o d u k c j a w i n z a 9 m i e s i ę c y . "L.Aid." z 9.XI.1935 r.: Za 9 miesięcy r.b. 22 wytwórnie wina wyprodukowały 243.600 litrów wina / w r.ub. - 429.800/.

S p r z e d a ż w ó d k i z a 9 m i e s i ę c y . "L.Aidas" z 9.XI.1935 r.: Za 9 miesięcy r.b. sprzedano ogółem 2.961.197 litrów wódki na sumę 17.305.121 lt. / w ub.r. 3.022.718 litrów za 17.899.793 lt./.

50. Z m n i e j s z e n i e o 20% t a r y f y z a ś w i a d e c t w a a k c y z o w e . "L.Aidas" Nr.314.: Dnia 5 grudnia Gabinet Ministrów uchwalił zmniejszenie taryfy akcyzowej o 20%.

51. P r z e r ó b k a t y t o n i u . "L.Aidas" Nr. 318.: Za 10 miesięcy r.b. przerobiono 561.700 kg. tytoniu / w 1934 r. - 606.900 kg./. Z przerobionego tytoniu otrzymano następujące cyfry. Podajemy obok cyfry z 1934 r.

	1 9 3 5 r.	1 9 3 4 r.
1. Tytoniu	270.000 kg.	301.900 kg.
2. Machorki	6.100 "	8.100 "
3. Cygar	1.192.000 szt.	1.030.800 szt.
4. Cygaretek	16.588.500 "	21.318.500 "
5. Papierosów	392292.800 "	387.403.500 "

52. K o m i s j a s t o s o w a n i a t a r y f c e l n y c h. Prasa litewska z XII.1935 r.: Od dnia 1 grudnia r.b. jedyną instancją w kwestjach stosowania taryf celnych będzie zreorganizowana główna komisja taryf celnych.

53. A k c y z a m ą c z n a . Prasa litewska z X.1935 r. : Nowy Urząd Akcyzy zatrudni 50-70 urzędników, których pensja roczna wyniesie 150-170 lt.

R O B O T Y P U B L I C Z N E .

54. P o d z i a ł ś r o d k ó w n a r o b o t y p u b l i c z n e . "L.Aidas" z 14.XI.1935 r.: Zgodnie z planem robót publicznych na 1935-1936 r. asygnowano na nie 2.432.762 lt. Ma to dać pracę 6 tys.bezrobotnym, w tem 2 tys. z Kowna, 300 z Kłajpedy i przeszło 3.500 z prowincji. Praca wyrazi się cyfrą 811.804 dni. Poszczególne powiaty otrzymują: birżański - 89.300 lt., m.Birże - 21.000 lt.; poniewieski 183 lt., szawelski 84.900 lt., m.Szawle - 103.407 lt.; kiejdański - 100.950 lt.- m.Kiejdany 23.895 lt. kowieński - 82.500 lt. m.Kowno - 503.000 lt., kretyngowski - 80.700 lt., telszewski - 53.250 lt., wiłkomierski - 4.100 lt., m.Wiłkomierz - 32.000 lt., jezioroski - 47.600 lt., wyłkowyszkoski - 27.00 lt., m.Wyłkowyszki - 23.320 lt.; marjampolski - 65.500 lt., m.Marjampol - 51.500 lt.; olicki - 46.550 lt., taurogoski - 32.700 lt., sejneński - 1.500 lt., szakioski , 23.800 lt.; możejkoski - 15.500 lt. rosieński - 25.000lt. , rakiszkoski-21.100 lt., uciański - 15.000 lt.

55. P l a n r o b ó t p u b l i c z n y c h n a 1 9 3 5 - 1 9 3 6 r. "L.Aidas" z 13.XI.1935 r.: Dni 12 września Gabinet Ministrów przyjął plan robót publicznych na 1935/6 r. w sumie 2.432.000 lt. Suma ta będzie wypłacana bezrobotnym za odbyte prace. Prace wykonywać będą M-stwa: Komunikacji /600 tys.lt./ i Oświaty / 20 tys.lt./ oraz samorządy / reszta/.

56. R o b o t y p u b l i c z n e z i m ą . Prasa litewska z X.1935 r. : Departament Samorządów opracował plan robót publicznych w zimowym sezonie. Na wykonanie planu ma być wyasygnowane 2,3 miljonów litów.

57. B u d o w a d o m ó w "S t r z e l c a ". "L.Aidas" Nr. 297.: Od 1927 r. strzelcy wybudowali w różnych miejscowościach Litwy 45 domów strzeleckich.

K Ł A J P E D A.

58. **Budżet m. Kłajpedy.** "L.Aidas" Nr.270 z XI.35.: Dochody m.Kłajpedy na 1935 r. zbilansowane zostały w wysokości 8,3 miljonów litów, wydatki wynoszą tyleż / w 1934 r. budżet wynosił 8,8 miljonów litów/.

59. **Budowa Radjostacji w Kłajpedzie** "L.Aidas" Nr. 269 z 10 .XI.1935 r.: Zakończona już została budowa radjostacji w Kłajpedzie. Koszty wyniosły 75 tys.lt.

60. **Elektrownia m. Kłajpedy.** "Tautos Ukis" Nr.11 z XI.1935 r.: Produkcję prądu elektrowni kłajpedzkiej ilustruje tabelka poniższa:

1927/28 r.	2.248.112	kWh
1928/29 r.	2.809.974	"
1929/30 r.	4.072.070	"
1930/31 r.	6.545.700	"
1931/32 r.	7.312.100	"
1932/33 "	7.911.100	"
1933/34 "	10.115.300	"

61. **Komunikacja autobusowa w Kłajpedzie.** "Tautos Ukis" 11 z XI.1935 r.: Ruch autobusowy w Kłajpedzie w 1934 /35 r. wyraził się cyfrą 328.906 km i 1.050.617 podróżnych / w 1933/4 r. : 290.424 km i 693.757 podróżnych/.

62. **Fabryka kazeiny.** "Tautos Ukis" Nr.11 z XI. 1935 r.: W Kraju Kłajpedzkim została założona I-sza na Litwie fabryka kazeiny. Fabryka produkuje obecnie 50 kg. kazeiny dziennie; w przyszłości produkcja ma być rozszerzona do 200-300 kg dziennie.

x

x x

x

x x